

Satranç

A y b a r K a r a ç a y

Formula 1 ve Satranç

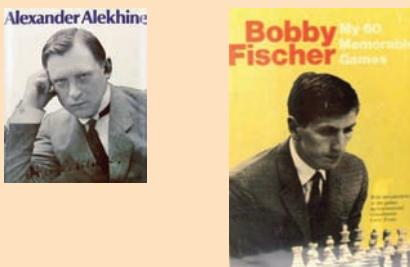
Onyıllar öncesinde sporda, sanatta, bilimde, siyasette, dinde vb. alanlarda akımları çok daha az sayıda kişi/odak belirliyordu. Bugünse binlerce radyo-TV kanalı, sayısız İnternet sayfası eğilimlere yön veriyor. Dünya şampiyonlarından Jose Raul Capablanca, 8 yıl boyunca tek bir oyun dahi kaybetmeyince artık satrancın *-en azından kendisi için-* bittiğini, 8x8 karelik tahtayı büyötmek ve yeni taşlar eklemek gerektiğini savunmuştu. Sonunda meşhur NewYork 1924 turnuvasında Richard Reti, Capa'yı yenerek büyüü bozdu.

Capa'nın 1927'de unvan maçı Alekhi-

ne'e kaybetmesinin ardından gelen dünya şampiyonları benzeri iddialarda bulunmadılar. Ta ki Bobby Fischer'in açılış bilgisinden sıyrılarak yeteneği öne çıkarmak amacıyla önerdiği *'Fischer Satrancı'*na dek. Ama zaman zaman az da olsa ilgi görebilen satranç varyantlarından hiçbiri asıl satrancın yerini alamadı.

Gary Kasparov yıllar önce *'son insan dünya şampiyonu'* olmak istediğini söylemişti. *'Bu isteği gerçekleştirdi'* denebilir mi? Tartışma-

lı... Ama 10 yıl önce IBM Deep Blue, Kasparov'u yendiğinden bu yana, insan dünya şampiyonları bilgisayarlara karşı maç galibiyeti elde edemediler.

"Bir adamın kendi elleri ve ayaklarıyla kazandığı zaferden daha büyüğü yoktur!" Eski Yunan'dan gelen bu sözün geçerliği tartışılabilir. Son derece gelişmiş taşıt ve diğer teknolojilere rağmen olimpiyatlar ve spor müsabakaları sürüyor. Sürmekten de öte futbol, basketbol, boks vb. yayınlar rating listelerinde açık arayla ilk sırayı alıyorlar. Peki yoğun teknoloji destekli müsabakalar? Formula 1 yarışları da diğer sporlardan geri kalmıyor. Hangi-

si daha uzun ömürlü olacak? Satranç mı, F1 mi? Peki ne önemi var bunların? Kaybolan bir yemek tarifi, el sanatı ya da dil daha değerli sayılabilir rahatlıkla. Ama meraklıları için Formula 1 sadece basit bir yarış olmaktan öte, eski zaman yelkencilerinden yakın zamanın uçak mühendislerine, uzay teknolojisini "composite" maddelere kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsayan bir kültür, ya da alt kültür... Her ne dersenez... Çoğu için *"faydasız uğraşlar"* olsalar da... Satranç kültürü de yüzlerce yıllık bir dönemi kapsıyor. Fischer Satrancı'nın çok fazla ilgi görmemesinin nedenlerinden biri de yüzlerce yıllık bilginin çöpe atılmak istenmemesi. Elbette satranç daha bitmedi ve keşfedilecek daha çok şey var. F1'deki insan-teknoloji işbirliğine benzer bir şekilde *"Advanced Chess"* ve/veya *"Free Style Chess"* **HER ŞEY SERBEST** adı altında bilgisayarlardan yararlanmanın serbest olduğu turnuvalar da ilgi çekiyor. F1'de her zaman en iyi pilotun kazanmadığı gibi, bu tip turnuvalarda büyükustalar unvansız oyunculara sıklıkla kaybedebiliyorlar. Son zamanların gözde programı Rybka, Fritz ve Junior'un yokuşunda 2007 Dünya Bilgisayar Şampiyonu olurken *"her şey serbest"* yarışmacılarının yanılmadığını gösterdi.

chessbase.com/newsdetail.asp?newsid=3936
grappa.univ-lille3.fr/icga/tournament.php?id=173

GM Atalık'tan Seri Birincilikler

GM Suat Atalık, 2007 Bosna B Turnuvasında ki eşpuanlı birinciliğın ardından Valjevo'da da, bu kez Karpov'un önünde birinciliği paylaştı.

tsf.org.tr/index.php?option=com_content&task=view&id=1112&Itemid=1

